

Els catalans de Colom funden la primera ciutat europea d'Amèrica

Autor: Marc Pons

Data de publicació: 08-01-2020

Article d'En Marc Pons del 6 de gener del 2020 a «elnacional.cat». El 6 de gener del 1494 Cristòfor Colom i els catalans que van anar amb ell funden la primera ciutat europea al Nou Món.

6 de gener de 1494

El 6 de gener de l'any 1494, fa 526 anys, en el decurs del segon viatge colombí (1493-1494), Cristòfol Colom fundava La Isabela, el primer assentament estable europeu al continent americà. Segons la historiografia oficial espanyola, Colom havia salpat de Cadis el 15 de setembre de 1493, tot i que la investigació moderna ha provat que part del comboi format per disset naus ho havia fet de Barcelona unes setmanes abans. El 22 de novembre de 1493, desembarcava a Fuerte Natividad (illa de la Hispaniola), però en comprovar que el destacament de trenta-nou homes que havia deixat allà havia estat massacrada, va ordenar virar cap a llevant a la recerca d'un indret més segur.

Un cop havia reconegut el terreny i havia dibuixat els plànols del que seria aquell primer assentament estable, va nomenar el valencià Antoni de Torres com a governador de la plaça. Torres era el capità de la nau Marigalant, tripulada exclusivament per catalans i valencians, finançada per banquers catalans i botada a Barcelona. Torres era jueu convers, de la família Ben Ha'Levy, i era el germà de Lluís de Torres, el primer europeu fumador i el primer importador de tabac a Europa. La missa que va acompanyar l'acte protocol·lari de fundació de la ciutat seria oficiada pels religiosos lleidatans Bernat Boil i Ramon Pané.

La tasca de construcció de la ciutat va córrer a càrrec, exclusivament, dels tripulants de la nau Marigalant. Poc després, aquests mateixos pioners fundarien la ciutat-fàbrica de La Vega, situada a uns vint quilòmetres a l'interior seguint el curs del riu Camú. El primer governador d'aquell emplaçament fabril seria el navilier tarragoní Miquel de Ballester. D'aquesta forma, articulaven l'eix producció-exportació típic del model colonial. La Vega produiria sucre, terrissa, armes i monedes, que serien embarcades cap a la península Ibèrica a través del port de La Isabela. La màxima autoritat militar i policial d'aquells assentaments seria l'empordanès Pere de Margarit.

